

ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ВИКОРИСТАННЯ ЕКОНОМІЧНОГО АНАЛІЗУ У СФЕРІ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ

В.В. Лесько,

студентка 1 курсу, факультет Документальних комунікацій та менеджменту,
Рівненський державний гуманітарний університет

Науковий керівник:

Хижнякова Н.О.

к.е.н., доцент кафедри менеджменту

Рівненський державний гуманітарний університет, м. Рівне

У сфері публічного управління, так само як і в управлінні підприємствами, економічний аналіз посідає важливе місце і дозволяє встановити можливості більш раціонального використання ресурсів та удосконалення діяльності.

Відповідно до об'єктів свого спрямування економічний аналіз у сфері публічного управління поділяється на два види:

- 1) аналіз діяльності суб'єктів публічного управління;
- 2) аналіз стану об'єктів публічного управління.

При цьому до суб'єктів публічного управління, тобто органів публічного управління та адміністрування, відповідно до вимог і можливостей працевлаштування випускників відповідної спеціальності можемо віднести центральні органи державної влади, місцеві органи державної влади, органи місцевого самоврядування, установи соціальної сфери, профспілкові організації, громадські організації, філії міжнародних організацій, політичні партії та їх регіональні осередки, відділи зв'язків з громадськістю підприємств.

Аналіз діяльності суб'єктів публічного управління, таким чином, являє собою аналіз діяльності окремих установ та організацій (або їх філій та осередків), які функціонують у сфері публічного управління. Відповідно, здійснення аналізу діяльності цих органів має охоплювати такі основні тематичні розділи:

1) аналіз доходів установи або організації, тобто визначення джерел доходів, обсягів фінансування, структури доходів відповідно до джерел, рівномірності надходження коштів;

2) аналіз видатків, тобто визначення основних статей видатків, загального обсягу видатків, структури видатків за статтями, збалансування обсягів доходів і видатків;

3) аналіз персоналу установи або організації, тобто визначення наявності персоналу, аналіз його структури, професійно-кваліфікаційного рівня, руху і плинності, використання робочого часу та оплати праці;

4) аналіз основних засобів і технічного забезпечення, тобто аналіз наявності будівель, транспортних засобів, меблів, інвентарю та оргтехніки, забезпеченості ними, їх руху і стану;

5) аналіз матеріального забезпечення, тобто наявності та використання пально-мастильних матеріалів, запасних частин, канцелярських товарів, спецодягу та взуття, допоміжних матеріалів;

6) аналіз фінансового стану установи, тобто обсягу та структури її майна, забезпеченості фінансовими ресурсами, фінансової стійкості і платоспроможності.

Значна частина установ та організацій, які функціонують у сфері публічного управління, є бюджетними. Фінансування видатків бюджетних установ здійснюється за рахунок видатків відповідних бюджетів шляхом виділення коштів на утримання закладів,

установ і організацій, виконання певних програм і реалізацію певних заходів на підставі спеціального фінансового документа – кошторису [1, с. 489].

Сфера бюджетних установ є різноманітною за функціональними ознаками. Бюджетні установи, які працюють у публічній сфері, можна поділити на такі групи:

- 1) установи, які виконують законодавчі функції;
- 2) установи виконавчої влади: міністерства та відомства;
- 3) установи, які здійснюють функції охорони та контролю: фінансові органи, органи казначейства, фіскальна служба, митна служба, армія, органи поліції, судові органи, органи прокуратури тощо;
- 4) установи соціально-культурного комплексу – установи освіти всіх рівнів, медичні заклади, дитячі виховні заклади, установи культури, бібліотеки, наукові організації, соціальні фонди та служби, а також інші бюджетні установи.

Таким чином, аналіз діяльності суб'єктів публічного управління спрямований на те, щоб оцінити безпосереднє функціонування установи, забезпеченість її всіма видами ресурсів і готовність до здійснення функцій публічного управління та адміністрування.

До об'єктів публічного управління можемо віднести національну економіку в цілому, окремі види економічної діяльності (галузі економіки), території та територіальні громади, політичну систему, членів профспілок, клієнтів та потенційних клієнтів, громадянське суспільство та його складові, окремі події та явища у сфері публічного управління.

Аналіз стану перелічених об'єктів дозволяє оцінити якість публічного управління як владного впливу на життєздатність людей з боку органів державної влади, місцевого самоврядування, громадських організацій та інших суб'єктів шляхом застосування сукупності методів (економічних, адміністративних, інформаційно-психологічних та ін.) [2, с. 17], а також ступінь досягнення цілей суспільного розвитку.

Здійснення аналізу стану кожного з об'єктів публічного управління має свою специфіку. Дуже актуальним є здійснення аналізу стану соціально-економічного розвитку територій у зв'язку з децентралізацією влади і формуванням об'єднаних територіальних громад. Аналіз стану соціально-економічного розвитку територій в загальному передбачає:

- 1) аналіз соціального розвитку території, тобто демографічної ситуації, у тому числі чисельності і структури населення, народжуваності, смертності, міграції, урбанізації, а також соціального забезпечення населення;
- 2) аналіз економічного розвитку, включаючи загальні макроекономічні показники, бюджетне фінансування, рівень цін, попит і пропозицію товарів, структуру економіки певної території, розвиток окремих видів економічної діяльності, які є визначальними для регіону, а також розвиток транспортної і торгової мережі;
- 3) аналіз екологічної ситуації, тобто впливу економічного розвитку на довкілля і впливу стану довкілля та природних ресурсів на здоров'я населення та економічний розвиток [3, с. 106].

Література:

1. Пасічник Ю.В. Бюджетна система / Ю.В. Пасічник.–К.: Знання-Прес, 2006. – 607 с.
2. Кошелева Л. Основні теоретичні підходи до визначення публічного адміністрування / Л. Кошелева // Державне управління та місцеве самоврядування. – 2018. – Вип. 2(37). – С. 13-19.
3. Хижнякова Н.О. Відображення екологічних аспектів у стратегії розвитку територіальної громади / Н.О. Хижнякова // Економічний форум: науковий журнал. – 2018. – №1. – С. 106-111.